

Otázka 11: Jomkipurská válka 1973: Pojednání o válce z pohledu obou zúčastněných stran. Charakteristika a analýza války z pohledu vojenského umění: plánování operací, jejich vlastní průběh a výsledek (popis operací na mapě). Klady a zápory v přípravě a průběhu operací. Naplnění principů vojenského umění a operačních funkcí na příkladu této války.

---

1. Pojednávání o válce z pohledu obou zúčastněných stran

- 6. října vypukla třetí arabsko-izraelská válka mezi Izraelci a koalicí Egypta a Sýrie

Historie:

- V roce 1947 Organizace spojených národů schválila rozdělení britského Mandátu Palestina na dva státy – židovský a arabský.
- Liga arabských států tento plán sice odmítla, ale Izrael na jeho základě 14. května 1948 vyhlásil nezávislost.
  - ⇒ Toho dne vypukla i první arabsko-izraelská válka (v Izraeli označovaná jako Válka za nezávislost, v arabském světě však jako katastrofa).
- Na území Izraele okamžitě vpadla vojska některých sousedních či blízkých arabských států: Egypta, Sýrie, Iráku, Libanonu a Jordánska (tehdy Zajordánska), jasně deklarujících úmysl Izrael zlikvidovat.
  - ⇒ Válka skončila příměřím v roce 1949.
  - ⇒ Izraelský stát ve Válce za nezávislost nejen uhájil svou existenci proti arabským útočníkům, ale získal i část území, jež mělo podle OSN tvořit palestinský stát.
  - ⇒ Arabské státy však ani po válce neuznaly právo Izraele na existenci.
- Následovala 1956 Sinajská válka
- Cílem arabských států bylo:
  - Vítězstvím v těchto bitvách Izrael porazil svého nejzarytější nepřítele v tomto regionu a zaujaly znovu obranné postavení
- ⇒ Byla zde i demonstrace jejich bojového mistrovství vzbudila uznání a respekt celého světa
- V srpnu 1967 se konal chartúmský summit arabských vůdců, kde účastníci shodli, že na „3 ne“:
  1. Neuznat IZRAEL
  2. NEJEDNAT S IZRAELM
  3. NEUZAVŘÍT MÍR S IZRAELEM

- Prezident Násir dospěl k názoru, že jedině vojenský nátlak na Izraelce jej donutí ke stažení ze Sinaje

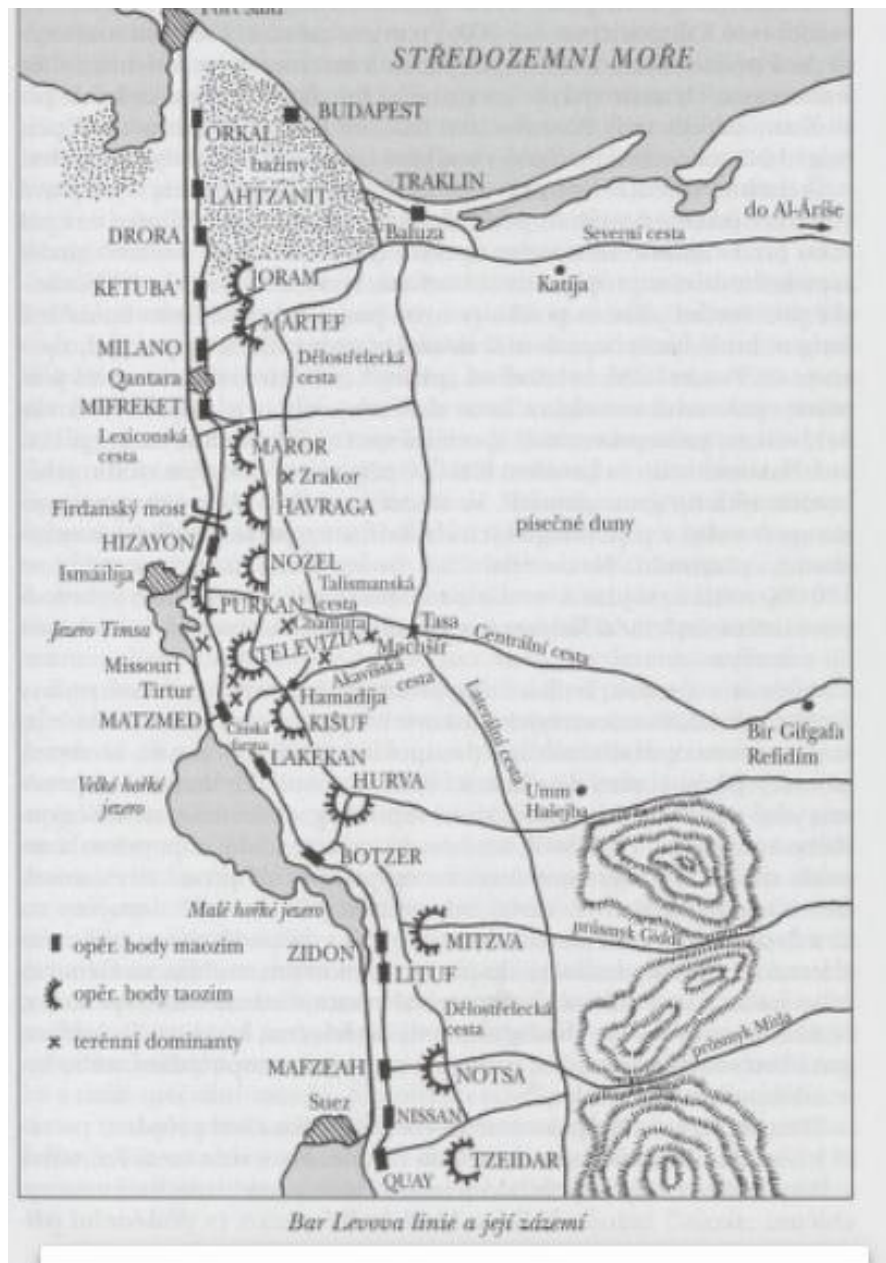
2. Charakteristika a analýza války z pohledu vojenského umění:

a. plánování operace

- Po šestidenní válce začali do Egypta připlouvat sovětské lodě s nákladem bojové techniky, zbraní a dalšího vojenského materiálu
  - ⇒ Měli nahradit rozsáhlé ztráty, které utrpěly Egyptané v nedávných bojích
- Ve snaze čelit izraelského letectva Moskva svému egyptskému spojenci budovat protivzdušnou obranu (rakety „země -vzduch“ – SAM2 Guideline, Sam-3 Goa a SAM -6 Gainful) + moderní vyhledávací radarové systémy
- Do Sýrie a Egypta dorazil početný kontingenty sovětských poradců a tanků, bojových letounů a tisíce kusů hlavn. Dělostřelectva
  - + protiletadlové a protitankové střely,...
- Násir rozhodl pro formu omezeného konfliktů tzv. „vyčerpávají války“
  - ⇒ Podstatou se staly občasné dělostřelecké přepady postavení Izraelských obranných sil na Sinaji a sporadické výpady egyptských speciálních jednotek přes Suezský průplav
- Do podzimu 1968 rozvinuto egyptské vrchní velení důkladně vybudovaném obranném systému na západním břehu vodního tok 2 armády podporované 100 tank a děl
  - ⇒ V daném okamžiku byla možnost volby místa a času případného útoku na straně Egyptanů

HYPOTÉZA:

- Izrael na to mohl zareagovat mobilní clonou k monitorování situace u průplavu a tankové svazky soustředit v hloubce obrany s úkolem provést protiútok
- Výsledkem se stala transformace původních lehkých opevnění na východním břehu v BAR LEVOVU LINII (obránný systém pojmenovaný po ngš. Izrea. Obranných sil gen-Chaimu Bar Levovi.) – linie 160 km podél průplavu od SUEZKÉHO ZÁLIVU AŽ K POBŘEŽÍ STŘEDO. Moře .

- 30 OPERNÝCH BODŮ – MAOZIN (každý byl obehnán několik metrů vysokým písečným valem a aby mohl hájit posádku v síle čtyř – zbraně, kulomety, minomety)
⇒ Vytvořeny spojovací zákopy, píseční valy, zátarasy z ostnatého drátu,...)
- Pokud by Egypťané zahájili útok bylo hlavním úkolem obránců vydržet první nápor, získat poznatky a rozsahu a síle nepřátelského úderu a blokovat přístupové komunikace
- V okamžiku války byli plně obsazené 16 obsazeno plně a 2 částečně (ostatní byly buď uzavřené, nebo sloužily jako stanoviště malých pozorovacích skupin)

- EGYPŠTÍ ženisti vybudovali na západním břehu průplav asi 39 m vysoký písečný val, skýtající výborný výhled na izraelské opevnění, tankové rampy a druhou obrannou linii v prostoru (DĚLOSTŘELECKÉ CESTY)
- V průběhu stavby se vytvořili i podzemní umístili nádrže s ropou (v případě egyptského pokusu o překročení kanálu měly být posádkou vypuštěna a elektrickým impulzem zapálena)
  - ⇒ Vyskytli se technické problémy, zápalná zařízení nakonec vlivem nedostatečné údržby se ocitla v HAVARIJNÍM STAVU
  - ⇒ Byli nahrazeny atrapami
- Na okraji prvních písečných pahorků (vzdálený 8 km) byl vybudován systém rotních opětných bodů (TAOZÍN)
- Za hřebenem pahorků čekaly v záloze malé tankové jednotky, jež měly v případě potřeby najet do předem připravených postavení 500-1000m od břehu
  - ⇒ úkolem bylo poskytnout palebnou podporu posádkám na pozorovatelnách a pokrýt mezery mezi nimi
- V od průplavu se táhly 2 komunikace:
  1. DĚLOSTŘELCÁ CESTA
    - Vzdálenost 10 km
    - Byla lemována palebnými postavením pro samohybné dělostřelectvo
    - V tomto směru soustředilo čelní uskupení tanků a polopásů připravené vyrazit na podporu
  2. LATERÁLNÍ CESTA
    - Vzdálenost 30 km
    - Zde byly rozmístěny v prostoru této cesty
  - ⇒ Hráli důležitou roli v propojování míst
- Spojení s jednotkami bylo pomocí rádiové sítě a podzemních telefonních linek
  - ⇒ Jejich neporušenost a správnost fungování se v říjnu 1973 ukázaly životně důležité faktory
- BAR LEVOVA LINIE (byla dokončena 1969 sloužit systém včasného varování) = poté procházela řadou úprav a vylepšování

Charakteristika a analýza války z pohledu vojenského umění: plánování operace jejich vlastní průběhu a výsledek (popis mapa)

PLÁNY VÁLČÍCÍCH STRAN

1. EGYPT:

- Počátkem r.1971 začalo egyptské vrchní velení plánovat útok proti Izraeli, který měl být proveden na 2 frontách
- Podrobná analýza příčin porážky z roku 1967 odhalila dva hlavní faktory, které se na potupném debaklu podepsaly
- Prvním z nich byla nemohoucnost egyptských vzdušných sil, jež v měření sil s Izraelským letectvem zcela propadly
- Stejnou neschopnost prokázalo i egyptské tankové vojsko, jež za svým izraelským protivníkem výrazně zaostávalo (jak kvalitě bojové techniky, tak i dosaženém stupni výcvikové osádky)
- Izraelské letectvo mělo tehdy podle hodnocení samostatných Egyptů před jejich vlastními vzdušnými silami nejméně desetiletý náskok
- Egyptané a Syřané věřili, že částečným řešením nepříjemného problému se může stát příchod pilotů a letounů z arabských států i dalších sympatizujících zemí
- Egyptané zformovali mezinárodní leteckou brigádu, která sdružovala piloty S Koreje, Alžírsko, Libye a Iráku (Irak vyslal své letecké jednotky na pomoc jak E tak i Syřanů)
  - ⇒ Toto opatření však jen stěží změnil celkový poměr sil
  - ⇒ Dokonce ani vypracování plánu koordinované ofenzivy na 2 frontách neznamenalo, že by se Egyptané a Syřané mohli vzdušných bojů vyrovnat Izraeli
  - ⇒ Proto se soustředili na pozemní prostředky protiletecké obrany, které jim měly pomoci nastolit strategickou rovnováhu
- Počátkem 70. let vybudoval Egypt se Sýrií nejhustší protiletadlový systém na světě (tvořený raketami SAM-2,3 a 6)
- Jeho účelem bylo pokrýt vzdušný prostor nad městy, oblastí Golanských výšin a Suezského průplavu
- Egyptané nemohli počítat ani s tím, že se jejich tankové svazky dokážou v přímém boji vyrovnat izraelským soupeřům
  - ⇒ Doufali, že pěchota bude schopna tento handicap vyvážit, vyzbrojené protitankovými prostředky (od pancéřovek RPG-7 přes různé typy bezzákluzových i protitankových kanonů,...)

- Egyptské velení předpokládala, že pěchota bude schopna s pomocí těchto prostředků udržet vybudovaná předmostí a v průběhu očekávaných protiútoků způsobit najíždějícím izraelským tankům těžké ztráty dokonce ještě dříve, než se přes kanál přepraví vlastní tankové svazky
- K pokusu o zdolání Suezského průplavu bylo zformováno 40 nových ženijních praporů a bohaté vybaveno veškerým materiálem a technikou, nezbytnou k násilnému překročení vodního toku
  - ⇒ Dodal Sovětský svaz a spojenci
- Byl zde nápad překonat písečný val za pomoci 450vysotlakých hadic
- Velení pozemního vojska se na překročení velice připravilo (někteří to cvičili i třistakrát u ostrova El-Balah)
- Základním faktorem koordinované ofenzivy na dvou frontách (operace Badr) byl moment překvapení
- Díky tomu chtěli Egypťané získat časových a prostorových cílů a upevnit vybudovaná předmostí ještě dřív než Izraelci udělají protiútok
- Izraelské obranné jednotky by byly vystaveny velkému tlaku na Sinaji i Golanských výšinách
  - ⇒ Nebyla by zde možnost pro Izraelce se vypořádat s protivníky postupně jak to bylo v r.1967
- Důležité bylo načasování (převážné Suezský průplav) – nejlépe provést útok v době nejnižšího přílivu (proud byl slabý)
- K přepravě první útočné vlny, schopné zlomit relativně slabý odpor obránců, byl rovněž důležité denní světlo
  - ⇒ Ke stavbě mostů v první polovině následující noci potřebovali Egypťané měsíční světlo a potom tmou jenž by překryla přechod tanků
- Také se mělo najít „okénko“ v pokryté oblasti kanálu americkými průzkumnými satelity
- Plus měl přispět k vítězství dobře vypracovaný dezinformační plán na zmatení izraelských zpravodajských služeb

2. REAKCE IZRAELE:

- Izraelská vojenská zpravodajská služba byla velice dobrá pod vedením náčelníkem generálem majorem JARIVA (na jaře 1973 vystřídal Zeira)
- Velení izraelské zpr. služby zcela správně předpokládalo že Sýrie samostatně nezaútočí bez podpory Egypta

- Izraelci předpokládali, že Egypt až v roce 1975 nahradí ztráty utrpěné ze 6-denní války (1967)
- Na začátku léta 1973 do Egypta začali proudit sovětské dodávky zbraní atd...
- V období 1971-1973 došlo na linii dotyku podél Suezského průplavu k sérii incidentů a potyček (zpravodajci si na to zvykli, že se Egypt jen připravuje na další provokaci)
- Náčelník generálmožar Zeira si dělal starosti o soustředování egyptských sil na břehu průplavu a v květnu 1973 přiměl vládu k vyhlášení mobilizace (ZAMITNUTO!)
  - ⇒ Zeira ztratil důvěru a byl považován za panikáře (jeho oponenti jen konstatovali že si Egypt zahrává s ohněm)
  - ⇒ Přitom Egyptský prezident jen „stornoval“ útok a čekal na správný termín (termín byl stanoven na 6. října – JOM KUPPIRUISKÝ SVÁTEK – DEN SMÍŘENÍ)
- Na jaře 1973 egyptský prezident poskytnul interview časopisu, kde řekl že jsou mobilizováni a čekají na zahájení boje (vážně to bral jen Kissinger – má se stát americkým státním tajemníkem)
- Izrael nebrali v potaz ani to když jordánský král Husajn 25.září 1973 na tajné schůzce Tel AVVU VAROVAL Goldu Meirovou před možným egyptsko-syrským útokem (neznal datum takže to nebrali)
- 16. dubna poté americká CIA předala izraelským panterům 40 stránkový dokument o egyptských válečných plánech (také nebrali v potaz)
- Přesto mělo Izraelské vedení plány, jak čelit případnému uderu E a S
- Bar Levova linie měla sloužit jako systém včasného varování a poté bude dostatek času zmobilizovat zálohy
- Jednotky 252. praporu tankové divize, dislokované na Sinaji měla za úkol zastavit počáteční nápor protivníka
- Většina jejich tanků byla připravena v hloubce obrany k provedení protiútoků v prostoru a čase, ve kterém to bude zapotřebí
- Několik tankových rot bylo přiděleno po četách jako podpora jednotlivých opěrných bodů
- Plán nesl krycí jméno ŠOVACH JONIM (Holubník)
- K vypracování došlo v srpnu 1970, v linii byl předem připraveny místa, vhodných jako východiště k přepravě izraelských jednotek na západní břeh průplavu (operace měla být provedena 48 hodin po zahájení útoku)

- Lokality byly pro východiště upraveny plus k nim vedli nově vybudované cesty, umožňující přepravu těžkým mostním technikám potřebné k přepravě přes průplav
- Díky nezájmu velení o opevnění ocitlo se hodně opěrných bodů v havarijním stavu a v den útoku bylo obsazeno pouze 16 z 32

b. Průběh – sinajská fronta

- Dne 13 září 1973 vystartovali syrské stíhačky proti izraelskému průzkumnému letounu, kterým měl vyfotografovat sovětské lodě, připlouvající do přístavu Latakija
- V následujícím střetnutí bylo sestřeleno 13 syrských letounů, zatímco Izraelci vyšli z boje beze ztráty
  - ⇒ Syrské hlasně vyhlašovali zastavení Izraelské agrese (skvělý krytí a zdůvodněná soustředění sil na Golanských výšinách)
  - ⇒ Toto Izraelce znepokojilo, a proto byl vydán rozkaz k přesunu další tankové brigády na Golany
- Na J frontě soustředili Egyptané svá vojska pod záminkou každoročního rozsáhlého podzimního cvičení (Tahrír 73 (Osvobození))
- Život na západní části Suezkého průplavu pokračoval v obvyklých kolejích (věnovali se rybolovu a navigování bez přileb)
- Izraelské patroly však registrovaly příznaky zvýšené aktivity protivníka (přesun dělostřelectva, protiletadlových jednotek, egyp. Ženisti čistili průchody k průplavu od min,...)
  - ⇒ Izraelci tomu nepřikládaly větší význam ani se nevzrušovali skutečností, že egyptské cvičení probíhá v době ramadánu, během kterého se muslimové vyhýbají jakékoliv namáhavé práci
- Jakékoliv spekulace o možné útoku egyptských vojsk byli ze strany Izraelců potlačeny a nebrány vůbec v potaz
- V noci 5 října docházelo k pohybům vojsk na Golanských výšinách
- Syřané přísouvali pod ochranou tmy k přednímu okraji další jednotky dělostřelectva, však izraelské zpravodajská služba nedokázala tyto kroky interpretovat
  - ⇒ Elazar však přesto vyhlásil stav nejvyšší pohotovosti
  - ⇒ Po válce Elazar oznámil, že vůbec nedostal informace o brzkém vypuknutí války (dostal je až ráno 6. října – nemohl udělat potřebné kroky k zastavení a přípravě)

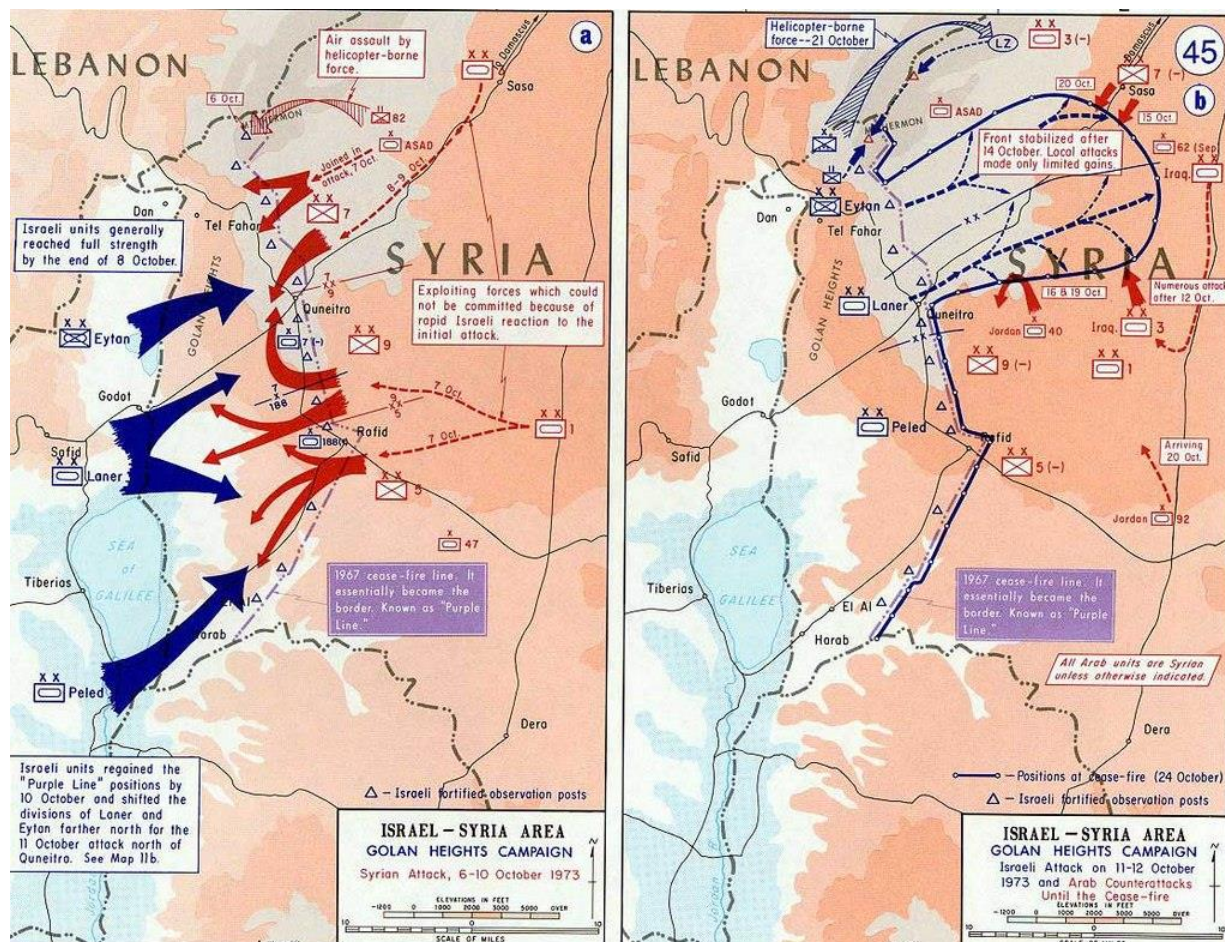
OPERACE „BADR“

- Dne 6 října 1973 v 04:00 ráno vzbudilo generálamajora Zeiru neodbytné vyzvánění telefonu
- Poté obeznámil hlavní funkcionáře Izraele, že ještě téhož dne se západem slunce, vypukne na obou liniích dotyku válka
- Zpravodajská služba MOSSAD však informovala že operace začne v 18:00 a ne v 14:00 (správný čas)
- O 30 minut později se konala porada generálního štábu, kde padlo rozhodnutí o realizaci předběžných opatření (příprava mobilizace, aktivování civilní obrany a evakuace nejohr. Osad Golanských výšin,..)
- Také se rozjeli přípravy preventivního protileteckého útoku na syrské letiště + odpalovací rakety („země-země“)
- Poté bylo zasedání užšího kabinetu, kde Elazar naléhal na vyhlášení všeobecné mobilizace (což neprošlo – mobilizovalo se jen malá část izraelské armády)
  - ⇒ Sám vydal mnohem širší mobilizační rozkazy
  - ⇒ Rozhodl se neztrácet čas přesouváním brigád po rotách a chtěl všechno urychlit (velice důležitý bod ve válce)
- Ministerská předsedkyně Meirová mezitím vetovala požadavky na provedení preventivního leteckého úderu na syrské letiště
  - ⇒ Americký velvyslanec ji upozornil na to, že veškerá materiální a diplomatická podpora ze strany USA závisí na tom, jestli Izrael bude agresor nebo oběť útoku
- 13.30 izraelská rozhlas oznámil útok na Rás Za' farán (pobřeží rudého moře)
  - ⇒ Egypt na to zareagoval překročením Suezského průplavu
  - ⇒ Dlouhodobá dezinformační kampaň ze strany E, vedená se záměrem dosáhnout maximálního překvapení, právě vyvrcholila
- Ve 12.00 hodin dorazila na Mandlerovo velitelství zpráva o brzkém nepřátelské dělostřelecké přípravě a je vydán rozkaz k nejvyššímu stavu bojové pohotovosti na Bar Levové linii
- Pokus o překročení průplavu předcházet těžký letecký úder
  - ⇒ 200 egyptských strojů přelétlo nízko nad hladinou průplavu a zaútočilo na izraelská letiště, velitelská stanoviště, radarová zařízení, sklady a palebná postavení na linii
- Bombardování způsobila v průběhu škody na izraelské straně a zhruba 40 jejich strojů bylo sestřeleno

- ⇒ Cílem tohoto útoku bylo demonstrovat sílu egyptských vzdušných sil zasáhnout centra civilního osídlení hluboko v týlu protivníka a odrazit tak izraelské letectvo od strategického bombardování Egypta (tento plán ztroskotaly egyptské rakety byly zničeny)
- Po celé délce Suezského průplavu zahájilo mezitím více než 2000 děl těžké ostřelování systému opevnění Bar Levovy linie
- ⇒ Činnost zahájili baterie raketometů a operačně taktických raket „země země“ typu FROG
- ⇒ Do boje se zapojili i tanky, najeli už do předem připravených postavení na písčných rampách a zahájily přímou palbu na izraelské pozice na východním břehu

OBRÁZEK FRONT (Vlevo Egyptská, vpravo Syrská)

Násilné překročení průplavu

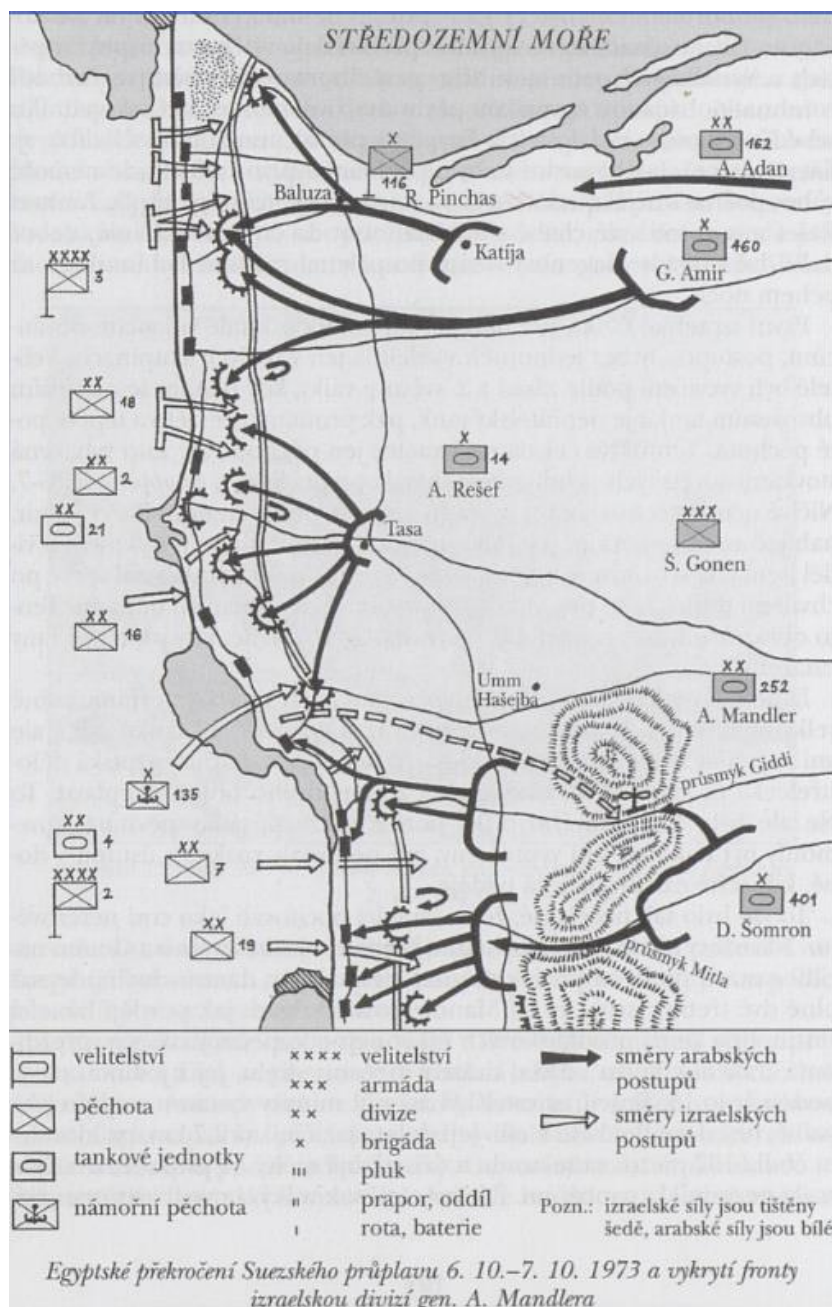
- Egyptské velení naplánovala každý aspekt, kanál mělo překlenout 10 mostů:
- ⇒ 3 v prostoru Kantary, 3 v úseku Ismáílija -Deversoir a 4 mezi Geneifou a městem Suezem

- První útočná vlna měla za úkol dosáhnout písečného valu a s druhou vlnou měli zahájit postup vpřed a vybudovat obranu asi 180 m od východního břehu průplavu
- 3 a 4 vlna měla dorazit do hodiny po zahájení útoku
- Po přísunu podpůrných jednotek takto vytvořené uskupení obnovit postup směrem k východu
- Jeho úkolem bylo proniknout do hloubky 3 km
- Speciální jednotky se měly mezitím vypořádat s jednotlivými opěrnými body linie
- Plán operace Badr předpokládal, že každé z vybudovaných předmostí bude 5 km široké a 5,6 km hluboké
- Po přepravě tankových a dělostř. Jednotek měly jejich rozměry vzrůst na 16 km a 8 km
- Po dělostřelecké přípravě pronikli egypt. Speciální jednotky, které zamířili k neobsazeným izraelským rampám s úkolem znemožnit tankům protivníka zaujetí předem připravených palebných postavení
- 14:20 po vracení egypt. Letouny byla zahájena přeprava pěšáků první vlny nasednutý na gumových člunech
- Snažili se směřovat do hluchých míst mezi pevnostkami, kde nebyli pod palbou Izr.
- E velení bylo jasné že první vlna utrpí těžké ztráty (přípravě vysvětlovali vojákům, že je nutnost obětovat i život za dosažení cíle)
  - ⇒ Většina E dosáhla východního břehu (nahoru byli vtyčené útočné žebříky)
- Egypťští vojáci začali rozmývat písečný val a vytváření průchodu pro kolová a obrněná vozidla
- Některým opěrným bodům se podařilo během útoku protivníka odrazit (to bylo kde osádka pevností byla připravena na útok – hůř na tom byly opevnění kde bylo nařízeno se ukrýt)
- Egyptské protitankové týmy obsadily Izr. Rampy a způsobily veliké ztráty tankovým jednotkám
- Egypt vybuďoval mosty přes Suezský průplav, pomocí kterého přepravily organické prapory pěších divizí, dělostřelectvo a podpůrné jednotky
- Izraelci se snažili 7 října probít k průplavu a k předem připravených pozicím na rampách
- Místo evakuace se Izraelci snažili šetřit síly
- Proti egyptským tankovým a pěchotním jednotkám, které se dostaly za pevnostní linii, stála na Sinajském poloostrově pouze izraelská tanková divize gen. Abrahama

Mandlera (čítající přibližně 290 tanků), jejíž vysunutá tanková brigáda byla v prvních hodinách po útoku jediná, která bojovala na izraelské straně a čelila útoku (egyptské přečíslení činilo 36:1)

⇒ Útok však byl dezorganizovaný a bez letecké podpory s velkými ztráty

- Až 9 října se podařilo E dobít DĚLOSTŘELECKOU CESTU a zahájili postup k průsmyku MITLA
- V řadách jednotek Izraelců se začali objevovat známky paniky a úpadku morálky protože se jim nepodařilo zastavit Badr)
- 6 října se snažili Izraelci odstřelovat E předmostí a v noci je osvětlovali světlicemi a bombardovali (nebylo efektivní zpomalilo jen málo)
- V ranních hodinách Izr. Velitelství ignorovalo syrskou ofenzivu na Golanech neboť věděli, že to jejich vojska udrží a soustředily letectvo na egyptskou frontu
- 7 října skončila bitva o překročení průplavu egyptským vítězstvím
- 7 října byl vypracován plán, jak zničit egyptské přemostí, útok měl být veden 3 km od břehu (eliminace účinku palby E tanků)
- Kvůli zmatku na jižní a severní straně (nesrovnalosti ohledně toho kdo bude utočit a kdo bude záloha) provedl Izr. pouze 62 bitevních útoků na pozemní vojsko
- Vojska na Laterální cestě měla postupovat mezi průplavem a dělostřeleckou cestou a ničit nepřítele
- Při zahájení útoku však se ukázalo, že jednotky postupují moc po Laterální cestě mimo dotyk s nepřítelem
- 7. října se stavy E zvýšili a začali budovat zásobovací infrastrukturu
- V průběhu dne navštívil sinajskou frontu Moše Dajan, který nařídil ukončit protiútoky, zformovat síly a přejít do obrany.
- Zároveň bylo určeno rozhraničení celé fronty; Adan velel severní části fronty, gen. Mandler jižní a střednímu úseku velel Šaron.
- Velitelem sinajské fronty se stal gen. Gonen. Ten vydal rozkaz k evakuaci pevností v první linii.
- Navečer již začaly do prostoru bojů najíždět izraelské záložní jednotky vytvořené během probíhající mobilizace a egyptské útoky se dařilo po celém úseku zadržovat

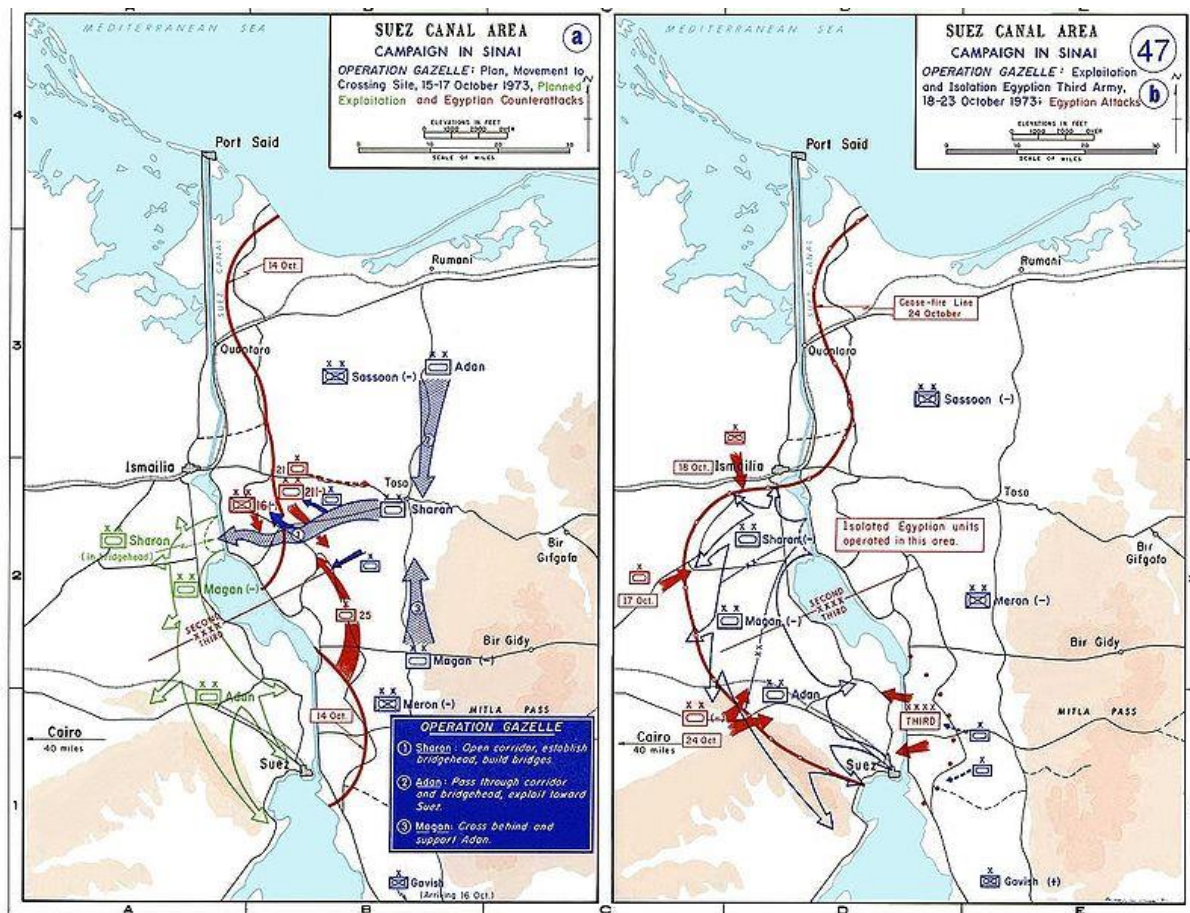

- Všechny plány na zničení předmostí padly
- 9 října odšlo ke změně velení a bylo jasné že izrael nedokáže sil k zahájení protiofenzivy na S a J frontě současně
- Bylo jasné že k porážce E je třeba zvolit nepřímý přístup
- 11 října nastal na sinajské frontě relativní klid (Izr. Se připravovali na překročení Suezského průplavu) v místě Velkého Hořského jezera

- ⇒ pro tento krok hovořilo i to, že se Šaronovým průzkumníkům podařilo najít tzv. *šev* (místo dotyku) mezi 2. a 3. egyptskou armádou, tedy místo, kde se nacházela nejmenší koncentrace těžkých zbraní
- ⇒ odsunulo rozhodnutí o překročení až na dobu po frontálním egyptském útoku, který se podle striktně dodržované sovětské vojenské doktríny měl uskutečnit během několika dnů
- ⇒ byli zde i informace o přesunu těžké techniky ze strany E
- V sobotu 13. října podnikli Egyptané po celé frontě řadu útoků, které měly prověřit izraelskou obranu
  - ⇒ Na jihu chtěli obsadit důležitý průsmyk Gidi a Mitla (Izr byli informovány o síle E) – porážka E
  - ⇒ Z hlediska celé války toto znamenalo zlom pro zpravodajskou službu (protože dokázali zjistit sílu a směr útoku – mohli se připravit)
- Poprvé Egyptané narazili, když jejich vrtulníkové výsadka byli zničeny
- Samotná jádra E ofenzivy postupovala směrem na Tazu = narazila na Izr tankové brigády
  - ⇒ Palba byla velice zdrcující a donutila Egyptané ke chaotickému ústupu (druhá největší tanková bitva)
- Ten den byli další útoky E zničeny či potlačeny
- V pondělí 15. října začala operace GAZELA, kde se 2 tankové divize pokusili přejít Suezský průplav v OBLASTI Velkého hořkého jezera
- Plán počítal s rychlým vytvořením předmostí a přechodem na západní břeh kanálu.
- Ve skutečnosti byly izraelské tankové jednotky zbrzděny těžkými boji již při pokusu dostat se k Suezskému průplavu zejména v oblasti tzv. *Čínské farmy*.
- Další zpoždění způsobily Izraelcům problémy a zmatky při přepravě pontonových dílů určených k vytvoření přechodů.
- Prostor Čínské farmy s vyhloubenými zavlažovacími kanály byl ale silně hájeny egyptskými tankovými a dělostřeleckými jednotkami (způsobilo ztráty IZR.)

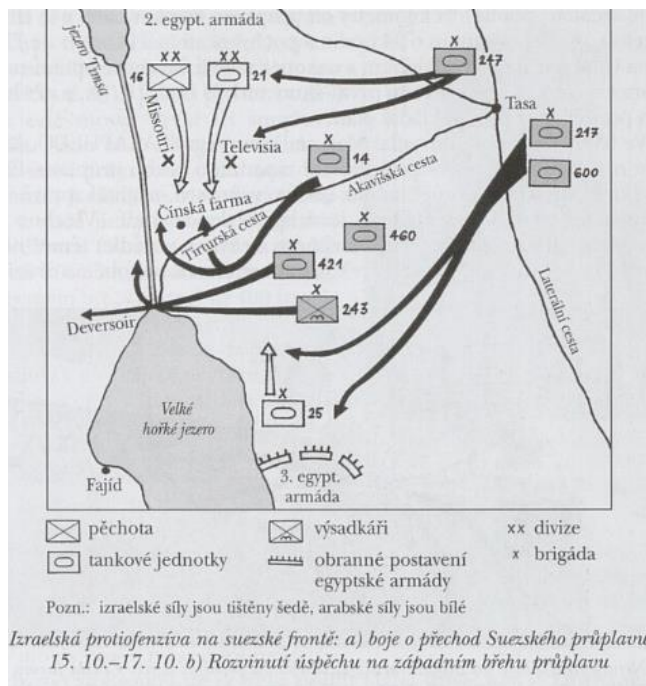
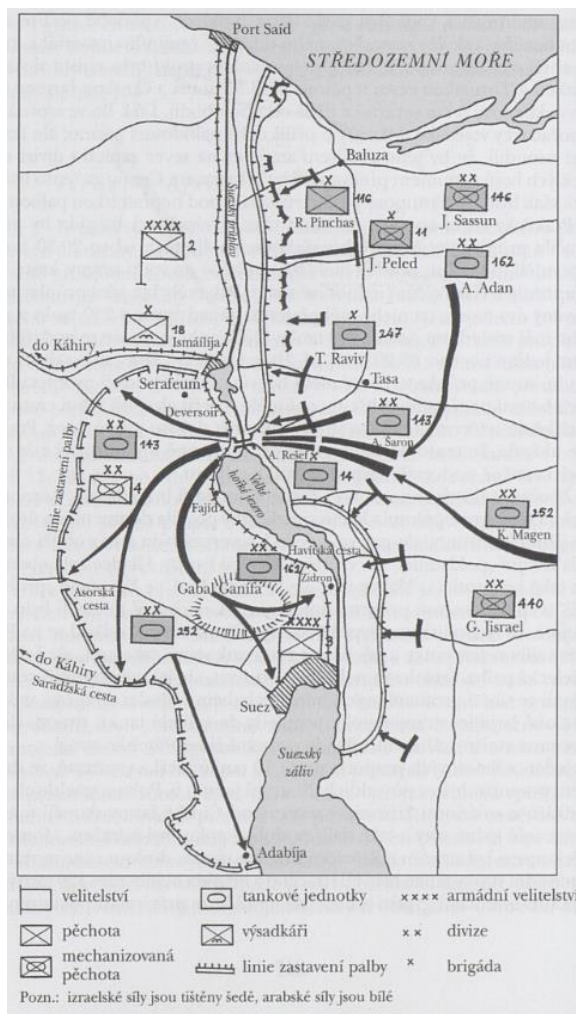
Plán operace GAZELA

- V 21.00 mel být zahájen přechod přes průplav (nepovedlo se, izr se snažili furt obsadit přístupové cesty ke kanálu)
- Komplikace spojené s pontony nahradili menší mobilní typy (5.30 dokončen most)
- Přesun tanků ale nemohl začít, neboť byly blokovány u Čínské farmy.
- Boje o Čínskou farmu a akavišskou cestu probíhaly celé úterý 16. října a teprve v poledne 17. října se Izraelcům podařilo vytlačit za cenu těžkých ztrát na obou stranách Egyptany od akavišské cesty.
- I přesto, že byla cesta pod těžkým dělostřeleckou palbou dokázalo se přepravit 1 útočnou vlnu
- 17. října se egyptské jednotky pokoušely po celý den o průnik do prostoru, kde izraelské jednotky vytvořily nástupní předmostí (tzv. *dvůr*).

- V tom jim ale bránily v prostoru Čínské farmy izraelské tankové jednotky společně s výsadkáři
- Ze 17. na 18. října se Egypťané z taktických důvodů stáhli z Čínské farmy, čímž umožnili Izraelcům přesun těžkých pontonů
- Ráno v pátek 19. října se izraelským ženistům podařilo dokončit velký most, čímž se množství přepravovaného materiálu podstatně zvýšilo, a to i přesto, že mosty byly i nadále pod egyptskou palbou.
- Izraelské jednotky, které se přesunuly na západní břeh průplavu, zahájily další boje s cílem ničit egyptské protiletdecké baterie.
- Ještě během pátku se egyptské vrchní velení rozhodlo proti postupujícím izraelským jednotkám nasadit poslední zálohy
- během soboty 20. října postupoval gen. Adan směrem na jih a během postupu ničil další protiletdecké baterie egyptské armády.
- V poledne obsadil letiště Fajíd, čímž se podstatně zlepšily izraelské zásobovací možnosti.
- V ranních hodinách 22. října zahájili jednotky izr. Boje s cílem zajistit si postup na jih
  - ⇒ Egyptské jednotky, posílené Kuvajťany a Palestinci, se ale podařilo zatlačit až s podporou letectva, které mohlo operovat nad celým prostorem, protože egyptské základny s protiletdeckými raketami byly už zlikvidovány.
  - ⇒ Kolem 11. hodiny ohrožovaly dokonce útočící izraelské jednotky bunkr
- 22. října ve 12.00 vstoupilo v platnost příměří dohodnuté velmocemi. (dodrženo v S části)
  - ⇒ Na jihu byli přestřelky, které přerostly v rozsáhlé boje
- 25. října definitivně vstoupilo v platnost příměří a válka na sinajské frontě skončila

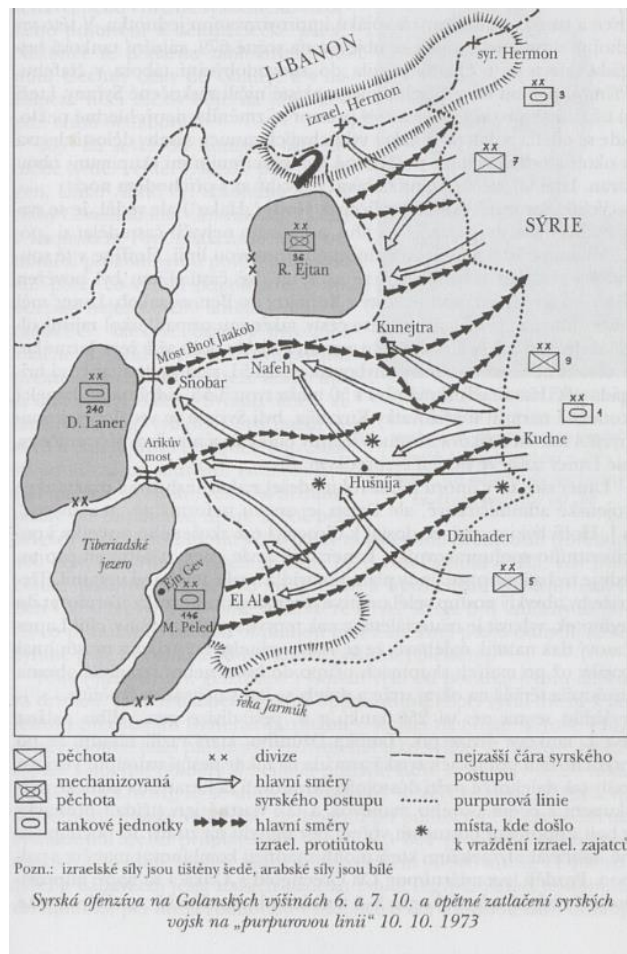

GOLANSKÁ FRONTA

- 6. října v 13.45 bylo izraelskými pozorovateli na hoře Hermon nahlášeno stažení maskovacích sítí z děl.
- Stejně jako na egyptsko-izraelské frontě, tak i na frontě syrsko-izraelské na Golanských výšinách zahájila válku ve 14.00 silná dělostřelecká palba a následný letecký úder syrských bombardérů proti izraelskému velitelství v **Nafehu**.
- Po 50 min dělost. Přípravě se začali pozemní jednotky pohybovat
- Útok byl proveden po celé linii fronty
- Výhodně postavené izraelské jednotky ani letectvu způsobili ztráty však útok neodrazili
- S se probili izraelskou linií a dobili i Izr pozorovatelnou na hoře Hermon (velké množství moderní elektroniky,...)

- Syřané se probíjeli do izr linií i po setmění protože tanky byli vybaveni nočním viděním

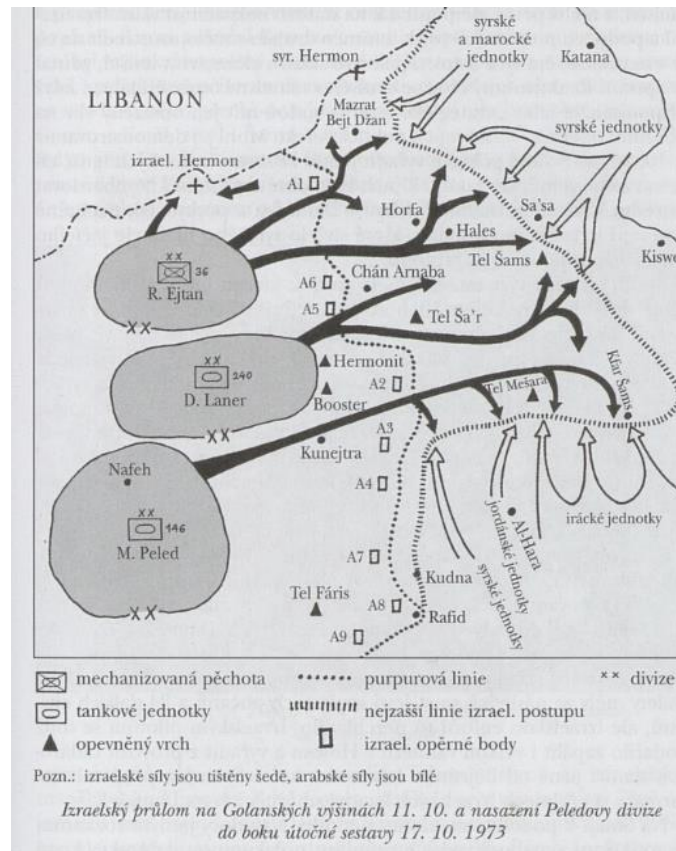

- 7. října během rána se Syřanům podařilo několik průlomů do izraelské obrany a syřské tanky se ocitly na dohled od [Galilejského jezera](#).
  - ⇒ Část Izr. Jednotek se zhroutila a velitelé museli zastavovat panický útěk
- Situace byla vážná že byla přesunuta letadla ze sinajské fronty (izr na ústupu)
- Objevili se první tanky záložní brigády a začali Syřany vytlačovat
  - ⇒ díky používání neortodoxních způsobů boje (malé skupinky izraelských tanků pronikaly do syřských řad a šířily zmatek a zkázu) a snaze syřských velitelů postupovat vpřed bez ohledu na vlastní ztráty (které hrozivě narůstaly) se podařilo ve večerních hodinách syřský postup prakticky zablokovat
- K další bitvě došlo poblíž Hermonitu (podařilo se útok S odrazit, ti zaútočili v noci znova)
- Izraelské jednotky, které na rozdíl od Syřanů nebyly vybaveny přístroji pro noční vidění, byly nuceny zaměřovat své cíle na velmi krátkou vzdálenost.

- V jižním sektoru fronty nařídil připravit protiútok, majícím za cíl narušit syrskou rovnováhu ve velení
- V 4.00 ráno 8 října opět Syřané zaútočili u Hermonitu v severním sektoru fronty na izraelské pozice.
  - ⇒ Útok byl ale odražen. K dalším útokům poté docházelo po celý den.
- V jižním sektoru fronty zahájily v 8.30 izraelské jednotky protiofenzivu
- Americká vláda ale ještě večer věřila v rychlé vítězství Izraele a [H. Kissinger](#) varoval Izrael před postupem za hranice z roku 1967.
- Na večerním jednání izraelské vlády již bylo konstatováno, že situace je kritická, a byl dán příkaz aktivovat izraelské jaderné zbraně (tři raketové rampy střel [Jericho](#) v [Hirbat Zakarija](#) a osm upravených bombardérů [F-4 Phantom II](#)).
  - ⇒ Jejich cílem měla být hlavní velitelství egyptské a syrské armády
- 9 října byl další útok na Hermonit, který byl odražen až po příchodu posil
- V oblasti Sidijány v jižním sektoru golanské fronty zaútočili Syřané proti izraelské ofenzivě a pokusili se izraelské jednotky vytlačit.
- Během dopoledne byl ale syrský tankový protiútok podporovaný dělostřelectvem a raketami odražen a Izraelci přešli do vlastního protiútoku směrem na [Ramtaniju](#)
- V útocích pokračovaly i další izraelské brigády s cílem zatlačit syrské jednotky zpět k tzv. [Purpurové linii](#) (linii, na které stáli Izraelci a Syřané v okamžiku zahájení války)
- V průběhu dne zároveň Izraelci zaznamenali prostupnost syrského raketového deštníku (důvodem bylo, že Syřanům docházely zásoby raket), a proto mohlo být na podporu pozemních jednotek nasazeno izraelské letectvo.
- Syřané nato odpálili proti Izraeli několik taktických raket (s minimálním účinkem). Jako odvetu izraelské letectvo bombardovalo [Damašek](#) (při zásahu sovětského kulturního střediska zahynulo i několik Rusů).
- 10. října se považuje jako zlomový ve válce na Golanské frontě
  - ⇒ Byli zde trhliny v S protilécích krytech
  - ⇒ Izr letectvo začalo ničit syrské jednotky
  - ⇒ Izr. Pozemní jednotky během dne postoupily až za purpurovou linii (těžké ztráty)
  - ⇒ Zde se postup zastavil, protože byl nucen řešit otázku, zda postupovat dál a zajistit územní zisk pro budoucí vyjednávání nebo přesunout část jednotek na sinajskou frontu
- ⇒ 11. října jednotky překročí za purpurovou linii

- 11 října začal útok proti syrské jednotky s cílem je zatlačit nejhluběji za purpurovou linii a zaznamenat další územní zisky
- Izraelské síly zaútočily ve směru na [Damašek](#) podél hory Hermon,
  - ⇒ Po těžkých bojích byli Maročané a Syřané přinuceni k ústupu
- Izraelský postup, přestože byl pomalý, donutil Sýrii požádat Egypt o pomoc posunem sinajské fronty (a vázáním dalších izraelských jednotek) na východ.
  - ⇒ Z obav, aby Sýrie pod tlakem nezačala separátně jednat o míru, vyslal Egypt do bojů záložní jednotky dosud dislokované na egyptském území.
  - ⇒ Na žádost Sýrie, obávající se pádu Damašku, se diplomaticky angažoval i Sovětský svaz, který Izraeli nepřímě pohrozil zásahem v případě pokusu o svržení syrského režimu.
  - ⇒ Izraelské vedení ovšem dobývání Damašku neplánovalo (dostali by se do diplomatických a mezinárodních problémů)
- V sobotu 13. října ve 3. hodiny ráno vjely irácké tanky na golanské frontě při přípravě na bitvu do připravené izraelské pasti.
- 15. října zahájily jordánské síly společně se syrskými a iráckými jednotkami útoky na izraelské pozice.
  - ⇒ Pokusy o zatlačení izr. jednotek za purpurovou linii => nepodařilo se
- Ve středu 17. října zahájily izraelské síly další útok s cílem dobýt vesnici Um Butne a ovládnout prostor východně od Kunejtry.
  - ⇒ Vesnici se jim sice podařilo obsadit, ale po chybách v izraelském velení bylo nutno vyprošťovat za cenu ztrát izraelský tankový prapor, který se dostal do obklíčení.
- Jedním z nejdůležitějších faktorů neúspěchu a těžkých ztrát arabských jednotek byla nekoordinovanost útoků
- V dalších dnech podnikly arabské síly další protiútoky, ale boje nedosáhly až do uzavření příměří větší intenzity.
- Ve 14:00 21. října zahájili izraelští výsadkáři útok proti syrským pozicím na hoře [Hermon](#) s cílem tuto horu dobýt.
  - ⇒ Mezitím zdola zahájily na horu útok oddíly [brigády Golani](#).
  - ⇒ Ty však narazily na silnou syrskou obranu. Bylo rozhodnuto o přísunu posil a výsadkáři dostali rozkaz pokračovat v útocích na obránce z vrcholu.
  - ⇒ Izraelcům se tak podařilo získat zpět významný strategický bod

- Ve večerních hodinách 22. října vyjádřila Sýrie souhlas s podmínkami příměří přednesenými **RB OSN**.

NÁMOŘNÍ A LETECKÉ BOJE

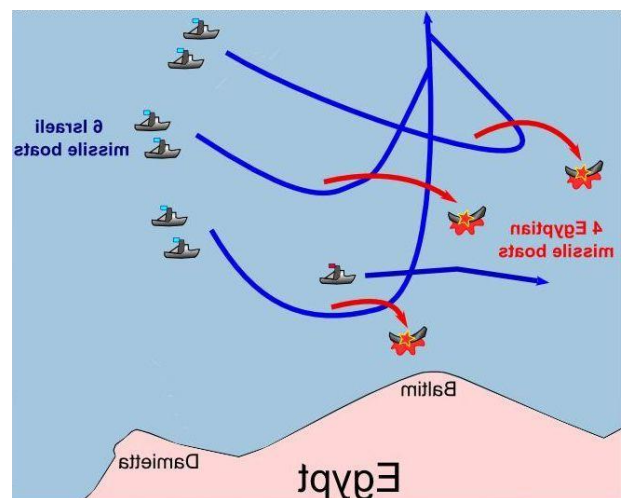
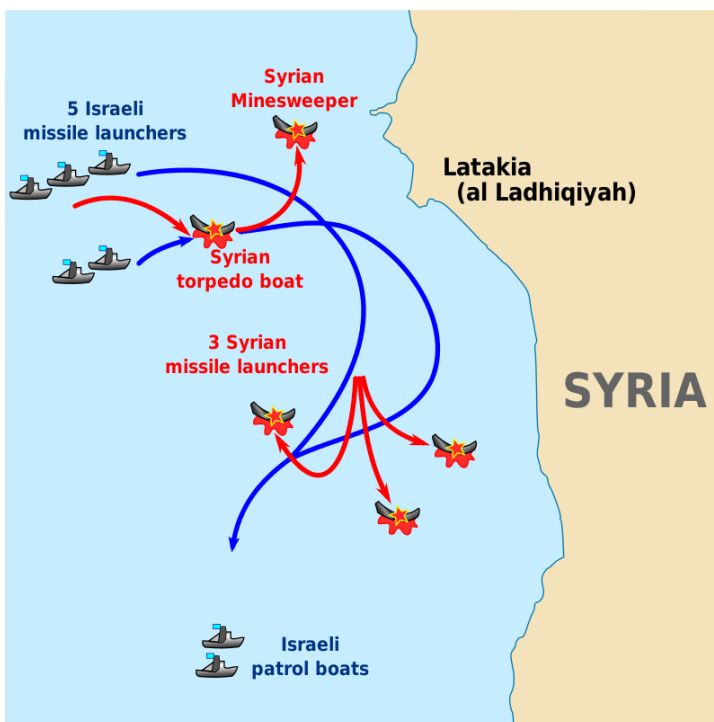
- Na rozdíl od velkých problémů, které měl Izrael v pozemní válce, byl průběh námořních bojů pro izraelské námořnictvo úspěchem.
- 6. října Sýrie a Egypt vyhlásily v části **Středozemního moře** tzv. *válečnou zónu* mající Izrael izolovat.
  - ⇒ Do tohoto místa bylo nasazeno egyptské a syřské loďstvo
- Byla provedena Bitva u Latakei
- V **Rudém moři** sice Egypt zamořoval přístup k izraelskému ropnému terminálu v přístavu **Ejlat**, ale izraelské strategické zásoby ropy byly dostačující.
- Izraelská převaha na moři byla jednoznačně dána technologickou vyspělostí.
- V přípravě na leteckou válku vyvodil E poučení ze 6-denní války, kdy Izr. Využili momentu překvapení a zlikvidoval letecké síly arabských zemí
- Za pomoci Sovětského svazu byl vybudován nad E a S raketový dětsník tvořený systémem raket

- Teprve v další fázi války, kdy Izrael přešel do protiútoků a dařilo se ničit egyptské a syrské protiletectvé prostředky, se operace izraelského letectva rozšířily.

Výsledek války

- Z čistě vojenského hlediska byl vítězem války Izrael.
  - ⇒ podařilo odvrátit vlastní územní ztráty, ale ještě dokázal v závěru bojů zajistit územní zisky, ovšem při těžkých a z dlouhodobého hlediska neakceptovatelných ztrátách;
- z politického a globálního hlediska šlo o remízu nebo velmi mírné vítězství arabské koalice, která si své ztráty mohla dovolit.
  - ⇒ Konflikt ukázal, že vojenská dominance Izraele již není tak enormní jako dříve – jednoznačnou převahu v něm mělo pouze **izraelské vojenské námořnictvo**, které likvidovalo arabské lodě, kdekoli se s nimi střetlo
- Z politického hlediska byl vítězem Egypt, neboť samotná válka vedla následně k řadě jednání, která vyústila v izraelské stažení ze Sinajského poloostrova, což byl i jeden z cílů egyptského útoku.

(Vlevo izraelsko-egyptské nám. střetnutí Latakia , vpravo izraelsko-egyptského námořního střetnutí u Baltimu)

3. Klady a záporny v přípravě a průběhu operace

1. IZRAEL

- Izrael se v Jomkipurské válce paradoxně stal obětí svého snadného vítězství v šestidenní válce.
- V izraelské veřejnosti jednoznačné vítězství v minulé válce ještě více utvrdilo přesvědčení o arabské nemohoucnosti a neschopnosti vést efektivně válku.
- Toto přesvědčení, mnohdy přecházející až v pohrdání, prostoupilo nejen celou společnost, ale i IOS, včetně nejvyššího velení a vojenské zpravodajské služby Aman.
  - ⇒ To vedlo k tomu, že i zřejmé známky hrozícího arabského útoku byly ignorovány či odmítány jen na základě přesvědčení o vlastní vojenské nadřazenosti.
- Další strategickou chybou byl špatný výklad jednotlivých egyptských kroků, které samy o sobě neznamenalý přípravy na válku, ale při jejich spojení a navíc při existenci podobných kroků i v Sýrii se měly stát varováním nejvyšší naléhavosti
- Vzhledem k tomu, že někteří z izraelských velitelů byli zároveň vnitropoliticky angažovaní, docházelo k řadě případů, kdy tito velitelé obcházelí své nadřízené a komunikovali přímo s ústředím.
- Zatímco na syrské frontě se během krátké doby podařilo situaci stabilizovat zejména díky dobrým osobním vztahům jednotlivých velitelů, na sinajské frontě se vinou takřka averzí mezi některými izraelskými velícími důstojníky situace zhoršovala.
- Izraelská doktrína tankové války se zhroutila.
  - ⇒ tankové jednotky mohou útočit bez přímé podpory pěchoty, se ukázala jako jedna z nejnebezpečnějších koncepcí používaných v izraelské armádě
- Izraelská pěchota, pokud byla nasazena, byla vybavena nevyhovujícími zbraněmi, které zaostávaly za sovětskou výzbrojí
- Již během suezské války dospěli Izraelci k názoru, že rozhodujícím prvkem moderní války je tank a letectvo (na tom budovali už během 6-denní války)
  - ⇒ V Jomkippurské válce se však ukázalo, že izraelské letectvo už není tak dominantní, protože egyptská armáda byla vybavena protiraketovými střelami a raketovým deštníkem, který ničil izraelská letadla
  - ⇒ slabé izraelské dělostřelectvo poskytnout vlastním jednotkám dostatečnou podporu

2. EGYPT A SYRIE

- Na egyptské a syrské straně byla dominantním faktorem počátečních úspěchů pečlivá příprava na válku.
  - ⇒ Vzrostl důraz na výcvik vojáků a jejich odborné znalosti.

- Egyptští vojenští analytici pečlivě vyhodnocovali veškeré dostupné záznamy o izraelské taktice boje a tomu přizpůsobovali i plánování války.
- Proti silnému izraelskému letectvu postavili protiletectvé rakety, proti izraelským tankovým jednotkám pěchoty vybavenou protitankovými střelami.
- Pečlivě a zevrubně byl naplánován i přechod přes Suezský průplav
- Mnoho energie bylo věnováno i klamným manévřům a utajení, díky nimž byl Izrael do poslední chvíle na pochybách o hrozbě války
  - ⇒ egyptskému velení se podařilo utajit zahájení války i před vlastní armádou, a to včetně vysokých velitelů
- Přes počáteční úspěchy: Egypt úspěšně přešel Suezský průliv a paralyzoval Bar Levovu linii a syrské jednotky zatlačily izraelské obránce až skoro ke Galilejskému jezeru
  - ⇒ ale celý útok vyzněl do ztracena.
- Egyptané sice precizně naplánovali přechod Suezského průplavu, ale plány na další postup k průsmykům Mitla a Gidi byly připraveny jen rámcově, navíc po překročení Suezského průplavu a vybudování předmostí se egyptské jednotky již významně nepokoušely o další postup.
- Egypt navíc své operace plánoval dogmaticky pod vlivem sovětské vojenské doktríny, která byla izraelským velitelům známá, a proto se na jednotlivé kroky předem připravili

4. Naplnění principů vojenského umění a operačních funkcí na příkladu této války

A. PRINCIPY

1. **Ekonomie sil** = efektivní nasazení egyptských jednotek při prvotním útoku na Bar Levovu linii, také efektivní bylo z egyptské strany nasazení pěchoty s protitankovými zbraněmi
2. **Soustředění sil** = tento fakt to také ukázal na egyptské straně v prvotním útoku na linii, kdy se jednotky snažili dostat na neobsazené pozorovatelné nebo do míst, které Izraelci neměli pokryté
3. **Jednota velení** = jednota velení nebyla na izraelské straně na Sinajské frontě, kde se vinou takřka averzí mezi některými izraelskými velícími důstojníky situace zhoršovala

4. Moment překvapení = moment překvapení určitě byl na straně E a S na začátku konfliktu, kde Izraelci přehlíželi možné plánování útoku. Plus zahájení války bylo na izraelský svátek Jom Kipur (svátek smíření).

5. Jednoduchost = – mít připraveny jasné a jednoduché plány a zajistit jejich pochopení což bylo na straně E dodrženo

B. OPERAČNÍ FUNKCE

1. **Palba** = dělostřelecké přípravy, rakety „země-země“,...

2. **Manévr** = byl zde proveden pozemní a vzdušní manévr ze strany Egypta 6. října a linii, předcházela ho dělostřelecká příprava a docílili momentu překvapení

3. Zpravodajská činnost:

a. Izrael

- Ze začátku Izraelská zpravodajská služba nebrala v potaz možnou přípravu (přesto informovala vedení)
- Poté rozkodovala možný útok, ale určila špatný čas útoku
- V průběhu války se ukázala však zpravodajská služby jako velice důležitá, protože dokázala rozkódovat Egyptské záměry a byla připravena na její další kroky

b. Egypt + Sýrie

- Zpravodajská služba dokázala celý útok před Izraelci zatajit až do poslední chvíle do rána 6.října (i se špatným časem)
- Dezinformační kampaň byla úspěšná